Rižanski vodovod Koper

Javno podjetje - Azienda pubblica
Rižanski vodovod Koper d.o.o.-s.r.l.
6000 Koper, ul. 15. maja 13, p.p. 154
tel.: 05 66 86 000, fax.: 05 66 86 120
e-naslov: vodovod@rvk.si, http://www.rvk.si

Služba za zdravstveni nadzor

Koper, 4.7.2019

POROČILO O UKREPIH PO EKOLOŠKI NESREČI NA ŽELEZNIŠKI PROGI V PREDORU NAD HRASTOVLJAMI – IZLITJE KEROZINA NA OBMOČJU II. VODOVARSTVENEGA PASU

Torek, 25.6.2019: prvi ukrepi RVK po obvestilu o ekološki nesreči

- operater na vodarni Rižana prejme obvestilo s strani Regijskega centra za obveščanje o nastali nesreči
- informacijo se interno prenese službam RVK (dežurnim po seznamu in pristojnim vodjem)
- **izvede se sprememba režima oskrbe** – povečan odjem iz Istrskega vodovoda Buzet (135 l/s) in Kraškega vodovoda Sežana (do 90 l/s), razlika zagotovljena z minimalnim odjemom iz vira Rižana s **črpanjem podtalnice na ČRP Področje in ČRP Tonaži z najnižjo vodnjaško črpalko – črpa se najnižje nivoje podtalnice** (220 l/s); **prekine se neposredni zajem izvira Rižane** (- 150 l/s)
- aktivira se laborante NLZOH za pripravo pogojev za izvedbo preiskave na prisotnosti mineralnih olj v jutranjih urah naslednjega dne
- **odvzame se vzorec kerozina na mestu dogodka**
- **odvzame se vzorec surove vode na izviru Rižane** (stanje pred kontaminacijo) **okrog 21. ure** – rezultat preiskav je < 5 µg/l skupnih mineralnih olj (dobljen dopoldne naslednjega dne)
- **sklican sestanek tima za izredne razmere (TIR) (interne službe RVK) po Načrtu o oskrbi slovenske Istre v izrednih razmerah**
- neposredno kontaktirani:
  - predstavniki Inštituta za raziskovanje Krasa (dr. Ravbar): iskanje informacij o zadrževalnih časih v podzemlju, vezano na izvedene raziskave oz. sledilne poskuse za vodni vir Rižane
  - predstavniki Tehnobiro-ja (Kocbek, dr. Mijatovič): iskanje informacije o občutljivosti in odpornosti novih UF membran na kerozin – dogovorjen sestanek v sredo, 26.6.2019, ob 11. uri
  - vodja laboratorija za sanitarno kemijo NLZOH (ga. Rušnjak): koordinacija in napotki za pravilno vzorčenje in transport
  - poveljnik Gasilske brigade Koper (g. Glavina): informacije o poteku sanacije
  - poveljnik Civilne zaščite RS (g. Šestan)

Sreda, 26.6.2019: sestanek TIR, ARSO, novinarska konferenca, poziv o varčni rabi vode

- **ponovni odvzem vzorca surove vode na izviru Rižane okrog 6. ure** in dostava v laboratorij do 7. ure - rezultat preiskav je < 5 µg/l skupnih mineralnih olj

Št.reg.spisa1/00417/00 pri Okrožnem sodišču Koper, znesek osnovnega kapitala, 5.408.925,89 Eur, TRR: SI56 1010 0000 0055 382, ID.št.za DDV: SI25717715, mat.št.5067782

- sestanek predstavnikov TIR-a (sklepi: aktivirati ARSO, organizirati novinarsko konferenco, pozvati porabnike o racionalni rabi vode, zahtevati strokovno in celovito sanacijo mesta izlitja kerozina)
- dostava vzorca kerozina in aktivnega oglja v prahu (PAC) v laboratorij NLZOH z namenom ugotavljanja vezave kerozina na PAC v različnih koncentracijah
- **sestanek s predstavnicama ARSO in iskanje rešitev o načinu in frekvenci monitoringa, morebitni mobilni enoti za sledenje**, drugo
- **nastavitev monitoringa surove vode**: odvzem vzorca vode za enkrat na 8 ur na mestu črpanja podtalnice in preiskava na skupna mineralna olja ter po predlogu ARSO-a dodatno organoleptično preverjanje (vonj, opazni madeži na površju) na 2 uri na izviru Rižane in na črpališču podtalnice (organizirati izvedbo od četrtka naprej)
- **novinarska konferenca** in preko medijev **izrečen poziv porabnikom o racionalni rabi pitne vode**
- poziv o racionalni rabi vode objavljen tudi na spletnem portalu družbe, ki je izbrani kanal za komunikacijo s porabniki
- **ponovni odvzem vzorca surove vode na črpališču Področje okrog 14. ure** in dostava v laboratorij - rezultat preiskav je < 5 µg/l skupnih mineralnih olj; **organoleptično preverjanje vode na črpališču in na izviru Rižane** – brez zaznav
- **organoleptično preverjanje vode na črpališču in na izviru Rižane okrog 18. ure** – brez zaznav
- **ponovni odvzem vzorca surove vode na črpališču Področje okrog 21:30 ure** in dostava v laboratorij rezultat preiskav je < 5 µg/l skupnih mineralnih olj; **organoleptično preverjanje vode na črpališču in na izviru Rižane** – brez zaznav
- s strani ReCO sklicana seja Regijskega štaba CZ za Obalno regijo za četrtek, 27.6.2019
- neposredno kontaktirani:
    - predstavnik NIJZ (g. Matej Ivartnik): informacije in pomoč
    - inšpektor IRSOP
    - predstavniki gasilske brigade, Slovenskih železnic, Luke Koper

Dejstva:

- biološki minimum se še zagotavlja po naravni poti
- v trenutku kontaminacije podzemne vode se iz oskrbe v celoti izključi vir Rižane – v tem primeru bodo potrebne količin vode večje od razpoložljivih in primorani bomo razglasiti izredne razmere in postopati po Načrtu o oskrbi slovenske Istre v izrednih razmerah
- membrane UF niso odporne na kerozin (dopisna informacija s strani predstavnika proizvajalca) - ukrepi so usmerjeni v preprečitev dotoka kontaminirane vode v cevovod surove vode, ki ob zdajšnjih odjemih zagotavlja 12 ur akumulacije oz. zadrževanja surove vode od izvira do vodarne

četrtek, 27.6.2019 in petek, 28.6.2019 ***seja štaba CZ, dogovori z ARSO glede dodatnega monitoringa, obisk ministra MOP Simona Zajca, usmeritve NIJZ, obveščanje glede rezultatov monitoringa***

- **izvajanje monitoringa surove vode na črpališču Področje oz. Tonaži in na izviru Rižane:**
  - **vsakih 8 ur odvzem vzorca za preiskave na prisotnost mineralnih olj in**
  - **vsake 4 ure organoleptično preverjanje zaznave vonja po kerozinu na istih lokacijah**
- vse lokacije so opremljene z evidenčnimi listi za popis ugotovitev
- po sestanku s predstavniki ARSO-a in NLZOH glede operativnega monitoringa na prisotnost mineralnih olj je bil določen način obveščanja o rezultatih monitoringa (RVK, ARSO, NIJZ) – rezultat preiskav vseh odvzetih vzorcev je < 5 µg/l skupnih mineralnih olj; **organoleptično preverjanje vode na črpališču in na izviru Rižane** – brez zaznav
- seja Regijskega štaba CZ za Obalno regijo – seznanitev z izvedenimi ukrepi in napoved ukrepov v bodoče (priloga: zapisnik seje štaba in lista prisotnih)
- vzpostavljen je bil kontakt z Inštitutom za raziskovanje Krasa za morebitno izvedbo sledilnega poskusa z injiciranjem barvila na mesto izlitja
- v četrtek obisk ministra Simona Zajca na RVK in seznanitev z dogodki, ukrepi in potrebnimi aktivnostmi
- vzporedno z monitoringom vode, ki ga izvaja Rižanski vodovod, ARSO vzpostavi enkrat dnevno vzorčenje še štirih vodnjakov, gorvodno od Dola pri Hrastovljah - tudi rezultati teh preiskav so < 5 µg/l skupnih mineralnih olj
- obvestilo na spletni portal o varni oskrbi z vodo in negativnih rezultatih monioringa
- Svet ustanoviteljic RVK naslovi na Direkcijo za vode poziv, naj podajo usmeritve glede izvajanja vodnega dovoljenja in varne oskrbe s pitno vodo

sobota, 29.6.2019 in nedelja, 30.6.2019 ***monitoring vode na izviru Rižane, podtalnici in vodnjakih***

- izvajanje monitoringa surove vode na črpališču Področje oz. Tonaži in na izviru Rižane:
  - vsakih 8 ur odvzem vzorca za preiskave na prisotnost mineralnih olj in
  - vsake 4 ure organoleptično preverjanje zaznave vonja po kerozinu na istih lokacijah
- rezultat preiskav vseh odvzetih vzorcev je < 5 µg/l skupnih mineralnih olj
- monitoring vodnjakov (ARSO) - rezultat preiskav vseh odvzetih vzorcev je < 5 µg/l skupnih mineralnih olj

ponedeljek, 1.7.2019 ***monitoring po programu, dopisi na NIJZ in ARSO***

- izvajanje monitoringa surove vode na črpališču Področje oz. Tonaži in na izviru Rižane:
  - vsakih 8 ur odvzem vzorca za preiskave na prisotnost mineralnih olj in
  - vsake 4 ure organoleptično preverjanje zaznave vonja po kerozinu na istih lokacijah
- rezultat preiskav vseh odvzetih vzorcev je < 5 µg/l skupnih mineralnih olj
- monitoring vodnjakov (ARSO) - rezultat preiskav vseh odvzetih vzorcev je < 5 µg/l skupnih mineralnih olj
- obvestilo na spletni portal o varni oskrbi z vodo in negativnih rezultatih monioringa
- na NIJZ naslovljeno vprašanje o odločilni vrednosti skupnih mineralnih olj za izločitev vira Rižane

- RVK naslovi na ARSO poročilo o detekciji kerozina (X4DATA)
- RVK naslovi na ARSO prošnjo za dostavo poročila o izvedbi preprečevalnih ukrepov iz 5. točke vaše Odločbe št.: 35400-315/2019-2 z dne 27.6.2019 in dokument, s katerim so podali soglasje k ponovni vzpostavitvi prometa na saniranih tirih

Drugo:

- ARSO prevzame nadzor nad izvedbo sanacijskih del na mestu nesreče
- ARSO izda odločbo SZ o sanaciji mesta izlitja (za pridobitev odločbe v vednost smo morali na ARSO nasloviti zahtevek za informacijo javnega značaja!)
- naroči se georadarske meritve z anteno 100 MHz (poročilo X4DATA) in mnenje geologa Geološkega zavoda Slovenije, ki potrdijo neustreznost in neučinkovitost sanacijskih del
- na podlagi zgornjega poročila in mnenja ARSO izda dopolnitev odločbe SZ, s katero določi dodatne ukrepe za sanacijo tal in zavarovanje vodnega vira (za pridobitev dopolnilne odločbe v vednost smo morali na ARSO nasloviti zahtevek za informacijo javnega značaja!)
- prejeto poročilo o Pregledu tveganj na obstoječem tiru železniške proge Divača-Koper, Tveganja zaradi geološko-geotehničnih razmer in tveganje za onesnaženje vodnega vira Rižana, ki ga je leta 2016 izdelal Geološki zavod Slovenje po naročilu SZ
- iskanje načinov za detekcijo in odstranjevanje kerozina v nižjih plasteh podtalja (Univerza na Primorskem, Mikrobium, HACH)

torek, 2.7.2019 ***seja Sveta ustanoviteljic RVK in Skupščine RVK, obisk pri ministru Zajcu na MOP, obisk pri SZ***

- izvajanje monitoringa surove vode na črpališču Področje oz. Tonaži in na izviru Rižane:
  - vsakih 8 ur odvzem vzorca za preiskave na prisotnost mineralnih olj in
  - vsake 4 ure organoleptično preverjanje zaznave vonja po kerozinu na istih lokacijah
- rezultat preiskav vseh odvzetih vzorcev je < 5 µg/l skupnih mineralnih olj
- monitoring vodnjakov (ARSO) - rezultat preiskav vseh odvzetih vzorcev je < 5 µg/l skupnih mineralnih olj
- seja Sveta ustanoviteljic RVK (župan MOK, župan Občine Piran, župan Občine Izola, podžupanja Občine Ankaran) in Skupščine RVK – seznanitev z dogodki in ukrepi po ekološki nesreči, priprava na sestanek z ministrom Zajcem
- sestanek župana MOK, župana Občine Piran, župana Občine Izola, podžupanje Občine Ankaran in direktorja RVK pri ministru Zajcu
- obisk direktorja RVK pri generalnem direktorju Dušanu Mesu na SZ
- NLZOH Novo mesto izvaja preiskuse absorpcije kerozina na aktivno oglje v prahu v različnih koncentracijah in zadrževalnih časih

sreda, 3.7.2019 ***imenovanje delovne skupine RVK za organizacijo in usklajevanje aktivnosti vezanih na izredni dogodek, sestanek z direktorjem IVB***

- izvajanje monitoringa surove vode na črpališču Področje in na izviru Rižane po programu
- monitoring vodnjakov (ARSO)

- sestanek delovne skupine RVK z nalogo:
    - simulacije maksimalnih odvzemov iz IVB in KVS čez dan in ponoči, ob različnih tlakih v sistemu in
    - iskanja drugih razpoložljivih vodnih virov in možnostjo transporta v sistem RVK

Drugo:

- SZ položile zaščitne folije, ki bodo, v kolikor bi prišlo do pronicanja vode iz stropa ali stene predora na kraju železniške nesreče pri Hrastovljah, na razdalji 50 m na vsako stran od onesnaženega odseka, zagotovile, da se voda zajame in odvede iz predora
- seznanitev z bioremediacijo, kot ukrepom za razgradnjo kerozina v tleh
- ogled mesta dogodka s strani ministra Zajca, general. direktorja SZ, župana MOP in direktorja RVK
- ARSO opravi sestanek operativne skupine za izvedbo ukrepov, dostavi zapisnik s sklepi
- **monitoring vode po programu RVK in ARSO do tega tranutka (4.7.2019, do 6. ure) ne kaže odstopanj**

S spoštovanjem,

Sara Milenkovski
vodja službe za zdravstveni nadzor

Martin Pregelj
direktor

Rižanski vodovod Koper
javno podjetje - Azienda pubblica
Rižanski vodovod Koper d.o.o.-s.p.